

Karjalaisia liikemiehiä.

Kauppias Juho Arhippainen 50-vuotias

Tämän lokakuun 8 p:nä täyttää kauppias *Juho Arhippainen* Karjalalta 50 vuotta.

Kauppias Arhippainen on syntynyt Kiestingin pitäjän Kiisjoella Vienan Karjalassa. 9 vuotiaana sai hän tilaisuuden opiskella vuoden verran erään Tuoppajärven naisluostarista Vaarakylään siirtyneen nunnan johdolla. 15 vuotiaana tuli hän Uudellemaalle Karjaan pitäjään setänsä luo, jossa aloitti tavanmukaisen laukunkannon. Kolmen vuoden kuluttua meni hän jälleen Karjalaan, jolloin heti joutui kunnallisiin toimiin, »koska osasin kirjoittaa nimeni suomen ja venäjän kielellä», kuten hän itse mainitsee. Samalla harjoitti hän siellä kotikunnaillaan maanviljelystä, kalastusta ja metsäkäyntiä. 20—21 vuoden ikäisenä tuli hän takaisin Uudellemaalle kulkukauppiaksi, jossa naimisiin jouduttuaan meni taas kotiseudulle, toimien silloinkin siellä kunnallisissa luottamustoimissa. Pari vuotta Suomessa oleskeltuaan siirtyi hän vuoden 1905 tapahtumien jälkeen vielä kerran Vienan Karjalaan, missä Vienan Karjalaisten Liiton paikalliset tehtävät ja toimeenpanot joutuivat osaltaan hänen ja muutamien muiden hänen kansallisesti heränneiden ikätoveriensä hoidettaviksi. Perustettiin lukutupia ja lainakirjastoja, siihen asti ensimmäisiä suomenkielisiä. Väliin sai hra A. olla kerunmatkoilla, väliin karjalaisen aapisen jakomatkoilla sekä Paavo Ahavan kutsumissa kokouksissa Uhtualla, missä pohdittiin Karjalan kysymyksiä. Sunnuntaisin pidettiin parin

Juho Arhippainen.

kolmen aatetoverin kera pyhäkoulua Kiisjoella, missä kylän nuorisolle opetettiin ensimmäisiä suomalaisen kirjantaidon alkeita. Samalla työskenteli hra A. Karjalan ensimmäisen hengellisen kuukauslehden Aamun Koiton asiamiehenä ja muun suomenkielisen hengellisen kirjallisuuden levittäjänä, jakaen ja lainaten niitä lukutaitoisille, etenkin v. 1907. Kansallinen herätysliike alkoi kuitenkin herättää huomiota venäläisissä viranomaisissa ja tämän »suomalaisen propagandan» vuoksi alettiin Uhtualla vangita kansallisen herätyksen johtohenkilöitä. Silloin syksyllä 1907 oli hra A:kin pakotettu siirtymään jälleen Suomeen, silmien edessä Vasili Jeremejeff-Räihän y. m. kohtalo. Pari vuotta myöhemmin saapui perhekin Karjalasta, ja sen jälkeen on kauppias A. pysyvästi asunut Karjaalla, ensin Kasabyn kylässä ja sitten Karjaan asemayhdyskunnassa. Siellä v. 1919 ostettuaan liiketalon on hän siinä tähän asti harjoittanut huomattavaa kangas- ja vaatetusliikettä.

Monin karjalaisiin kansallisiin harrastuksiin on kauppias A. ottanut innolla osaa, m. m. avustaan Karjalan vapaustaistelujen vuoksi Suomeen joutuneita niiden opiskeluissa ja muuten. Useana vuonna toimi hän jo Vienan Karjalaisten Liiton johtokunnan jäsenenä ja muuna toimihenkilönä ja nyt on jo useat vuodet ollut Karjalan Sivistysseuran johtokunnan jäsenenä. Innokasta ja parhaissa työvoimissa olevaa merkkipäivän viettäjä seuraavat kaikkien karjalaisten lämpimät onnittelet.

— On! Totta jumalavita — niin se on! Otat elämäsi ensimmäisen ryyppyn — niin pahalta maistuu. Se on lapsuus. Otat toisen ja kolmannen — vauhti paranee — tarkoitan sitä nopeutta, millä vuodet kiitävät, minkä vanhemmiksi tulemme.

Naapurin isäntä katseli hiukan ivallisesti.

Se johtui siitä, että hän oli jo ottanut liian monta ryyppyä ja että häntä väsytti ja silmiä veti uneen, jota hän vastusteli ja sen vuoksi kasvot irvistelivät vasten miehen tahtoa.

Hemmo käsitti sen väärin.

Hemmo oli pienikokoinen mies ja usein häntä siitä ivailtiin ja hän tuumi ja epäili, että naapuri on jo niin ryyppyksissä, että uskaltaa ruveta häntä ivailemaan. Ennättääkseen ennen toisen hyökäystä sanoi Hemmo:

— Mitäs sä katselet mies!? Ajattelet varmaan sanoa minulle kuin Vävy-Eero, että: »Maltas kun panen lasit päähän, että näen tuon Hemmon, kun se on niin pieni!» — En minä mikään — mikään heikkopäinen tai älyn puolesta huono ole, vaan täynnä viisautta ja ymmärrystä! Enkä minä niin pienikään ole kuin luullaan ja hudedetaan! Minä olen suuri mies, vaikka näytän pieneltä!

— No — olethan sinä — istuallasi — mutta kun — kun — nouseit seisomaan — niin ...

— Mitä »niin»? Sano paikalla! Meinaatko että ...

— Meinaan.

Hemmo näki Adelaiden huolestuneet ja varoittavaiset silmät, kuuli sanat: »So so! So so!» ja sen huomattuaan hän takoi nyrkiltään omaa otsaansa ja sanoi:

— Nn-o — nn-o! Ole viisas nyt Hemmo! Puhu hiljaa kuin pieni hiiri! — Niin naapuri! Sinä luulet tietäväsi jotakin! Et sinä mitään tiedä! Sinä luulet esimerkiksi, että minä olen humalassa ...

— No ethän sinä mies olisikaan, ellet omissa häissäsi ...

— Syntymäpäivilläni!

— — —

Ennen puolta yötä menivät vieraat pois.

Adelaide meni tyttärineen sisälle nukkumaan.

Hemmo itse, päivän sankari, nukahti pöytää vasten lehtimajaan.

Huomattuaan hiljaisuuden ympärillään hän kyllä heräsi ja raotti silmiään, eikä ymmärtänyt missä oli, mutta näki penkin ja oikaisi itsensä sille ja nukkui.